

Sprawdzian 1. do rozdziału „Zamiast wojny”

Imię i nazwisko ..... Klasa .....

Instrukcja dla ucznia
Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 1. do 4. Masz na to 20 minut.

Anna Dąbkowska

Adoptowani internauci – o zwierzeniach w sieci

[...] *Słownik współczesnego języka polskiego* pod redakcją Bogusława Dunaja przekazuje:

Zwierzać się – zwierzyć się ‘opowiadać komuś o swoich osobistych sprawach, przeżyciach; wyznawać coś komuś w zaufaniu’ (SWJPDun).

[...] W sieci z założenia nie jest to możliwe. Być może trzeba by stworzyć definicję [...] nowego aktu mowy, jakim jest obecnie *zwierzenie internetowe*, zawierające w swojej treści dzielenie się z innymi własnymi kłopotami lub marzeniami, ale niezakładające zaufania, którego nadawca od odbiorcy „definicyjnie” oczekuje (mając przekonanie, że ten nie zdradzi powierzonej mu tajemnicy). Internauci, opowiadając na ogólnodostępnej stronie internetowej o swoich rozterkach, sami niejako eliminują z definicji czasownika opisującego ich działania słowne ten ostatni element znaczeniowy.

W polskiej kulturze zwierzenia są dobrze znanym gatunkiem mowy, występującym chociażby w literaturze pięknej różnych epok. Akty zwierzeń odbywały się z reguły między jednostkami zaprzyjaźnionymi, pozostającymi w zażyłych stosunkach, znającymi się często od wielu lat. Nadawca zwierzenia zawsze typował określoną osobę na odbiorcę. Zwierzając się, zakładał, że przekazywana wiadomość nie zostanie rozpowszechniona. Także dzisiaj warunkiem zaistnienia aktu zwierzenia się jest darzenia zaufaniem interlokutora¹. Ujawnienie przekazywanej tajemnicy traktowane było, i jest nadal, jako duże towarzyskie uchybienie, zawiedzenie zaufania osoby zwierzającej się, złamanie powszechnie obowiązującej umowy społecznej. W przeszłości takie zachowanie mogło (i może obecnie) prowadzić do ochłodzenia, a nawet zerwania stosunków łączących interlokutorów. [...]

Z analizy wypowiedzi na forach, które spełniają cechy definicyjne aktów zwierzeń, wynika, że oczekiwanie niezdradzania tajemnicy przez odbiorcę nie tylko nie jest wa-

¹ Interlokutor – rozmówca.

runkiem koniecznym tego typu aktów mowy, ale internetowy akt zwierzenia wręcz tej cechy znaczeniowej nie zawiera.

Ważna wydaje się konstatacja², że prywatność (i intymność, której tu nie omawiam) buduje się między ludźmi, nie między słowami.

A. Dąbkowska, *Adoptowani internauci – o zwierzeniach w sieci*, w: *Nasz język ojczysty – stan i współczesne tendencje rozwojowe*, pod red. K. Sikory, B. Żebrowskiej, Kraków 2016, s. 39–40.

---

² Konstatacja – stwierdzenie jakiegoś faktu.

1. Tekst Anny Dąbkowskiej został napisany stylem:

- A. potocznym.
- B. artystycznym.
- C. naukowym.
- D. publicystycznym.

2. Spośród podanych form wypowiedzi pisemnej wybierz tę, która najbardziej wg Ciebie sprzyja zwierzeniu się, i uzasadnij swój wybór.

- A. dziennik
- B. list
- C. pamiętnik
- D. wiersz

Formą wypowiedzi pisemnej sprzyjającą zwierzeniu się jest .....,
ponieważ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Podaj przykład lektury, w której bohater obdarza kogoś zaufaniem i mu się zwierza.

.....

imię i nazwisko autora	tytuł lektury
------------------------	---------------

